

**STANOWISKO RADY OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH W KATOWICACH
Z DNIA 9 KWIEŚNIA 2020 R.**

W świetle ostatnich wydarzeń determinowanych epidemią wirusa COVID-19 oraz w poczuciu obowiązku wynikającego z art. 41 pkt 3 ustawy o radcach prawnych, który zobowiązuje nasz samorząd zawodu zaufania publicznego do współdziałania w kształtowaniu i stosowania prawa, jako Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach czujemy się zobligowani do wyrażenia zdecydowanego sprzeciwu wobec instrumentalnego wykorzystywania dramatycznych okoliczności spowodowanych pandemią w celu realizacji partykularnych interesów politycznych pogłębiających chaos społeczny i prawny.

Zmiany w prawie wyborczym uchwalane w toku trwającej kampanii wyborczej, prowadzonej praktycznie przez jednego kandydata, poza budzącym sprzeciw trybem ich uchwalania, stanowią zagrożenie dla konstytucyjnego wymogu powszechności, bezpośredniości i tajności wyborów. Trudno bowiem od społeczeństwa pozostającego w izolacji spowodowanej epidemią wymagać śledzenia i nauczenia się nowych, opisanych trudnym i specjalistycznym językiem procedur wyborczych. Nie sposób nie zauważyć, że zmiana sposobu głosowania i wprowadzenie wyłącznie trybu korespondencyjnego spowoduje de facto wykluczenie całej rzeszy uprawnionych do głosowania, którzy z przyczyn obiektywnych nie będą w stanie oddać głosu, ale także spowoduje ryzyko procederu „kupowania” głosów poprzez nielegalny obrót pakietami wyborczymi. Przeprowadzenie wyborów w czasie trwania epidemii rodzi nadto uzasadnione obawy co do późniejszej akceptacji ich wyników przez część społeczeństwa, co tylko pogłębi podziały społeczne i polityczne targające naszym krajem.

Bolesna historia XX w. w sposób jaskrawy pokazała, że prawo stanowione w celu realizacji interesów politycznych ulega wynaturzeniu i staje się narzędziem bezprawia. Obecnie – wobec pogłębiającego się od kilku lat kryzysu wymiaru sprawiedliwości – jest on szczególnie wrażliwy na proces legislacyjny, który omija konstytucyjny porządek, co może tylko pogłębiać chaos prawny i dezorientację obywateli co do przysługujących im praw i ciążących na nich obowiązków. Zwłaszcza teraz, gdy w czasach pandemii ochrona zdrowia i życia naszego społeczeństwa wymaga radykalnych rozwiązań uderzających w podstawowe prawa i wolności obywatelskie, kategorycznym imperatywem dla ustawodawcy powinna być logika, rozsądek i wstrzeźliwość, a także pokora – nie w stosunku do przeciwników politycznych, ale w stosunku do obywateli, którym cały aparat państwowy zobligowany jest służyć. Wzywamy zatem do działania w zakresie i w zgodzie z Konstytucją RP, gdyż działanie przeciwne, prowadzone w oparciu o tzw. prawo powielaczowe, stanowi naruszenie podstawowych praw konstytucyjnych, a jednocześnie ośmiesza i dezawuuje cały system tworzenia prawa oraz wymiar sprawiedliwości. Konstytucja RP przewiduje w Rozdziale XI wprowadzenie stanów nadzwyczajnych, które służą uchwalaniu wyjątkowych przepisów, i umożliwiają funkcjonowanie Państwa w sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, a z taką mamy obecnie do czynienia.

Nasz kraj, wkraczając obecnie w samo epicentrum walki z epidemią, staje jednocześnie w obliczu nie mniej groźnego przeciwnika, jakim jest nadciągający kryzys gospodarczy. Ze wszystkich stron docierają do nas informacje, że jest on nieunikniony, a jego rozmiary nieprzewidywalne. Skuteczne zmierzenie się polskiego społeczeństwa z nadciągającymi wyzwaniami jest możliwe tylko wówczas, gdy polityczne elity, a w szczególności obóz rządzący, wykażą zdolność do zawierania kompromisów w imię dobra wspólnego, przez co należy rozumieć m.in. otwarcie się na dialog i konsultację z partnerami społecznymi w procesie legislacyjnym. Kluczowym zadaniem jest bowiem obecnie – równoległe do

walki z wirusem COVID-19 – jak najszybszy powrót do funkcjonowania życia gospodarczego, edukacyjnego i społecznego w Polsce, gdyż każdy dzień zwłoki w tym zakresie pogłębi skutki ekonomicznej zapaści, która jest przed nami. Tylko poczucie solidaryzmu i wspólnej odpowiedzialności za kraj pozwoli nam zmierzyć się z największymi wyzwaniami, z jakimi polskiemu społeczeństwu przyszło i jeszcze przyjdzie zmierzyć się od czasu odzyskania suwerenności w 1989 r.

Jako prawnicy wykonujący zawód zaufania publicznego stoimy na stanowisku, iż ogłoszenie stanu wyjątkowego, który de facto już trwa na terenie RP, i wynikającej z niego konstytucyjnego wymogu zmiany terminu wyborów jest jedyną drogą do przeprowadzenia wyboru Prezydenta RP w zgodzie z porządkiem prawnym Rzeczypospolitej.

Rada
Okręgowej Izby Radców Prawnych
w Katowicach